

TILINTARKASTUSKERTOMUS 2018

Kannonkosken kunnanvaltuustolle

Olemme tarkastaneet Kannonkosken kunnan hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.-31.12.2018. Tilinpäätös sisältää kunnan taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailun ja toimintakertomuksen. Lisäksi tilinpäätös sisältää kunnan liikelaitoksen erillistilinpäätöksen. Tilinpäätökseen kuuluva konsernitilinpäätös sisältää konsernitaseen, konsernituloslaskelman, konsernin rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot.

Kunnanhallitus ja muut tilivelvolliset ovat vastuussa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta tilikaudella. Kunnanhallitus ja muu konsernijohto vastaavat kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta ja siitä, että tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja ovat toimintakertomuksessa tehneet selkoa kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisestä.

Olemme tarkastaneet tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti olennaisten virheiden ja puutteiden havaitsemiseksi ja raportoimiseksi tarkastuksen tuloksina. Hallinnon tarkastuksessa olemme selvittäneet toimielinten jäsenten ja tehtäväalueiden johtavien viranhaltijoiden toiminnan lainmukaisuutta. Kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisen asianmukaisuutta olemme tarkastaneet ottaen huomioon toimintakertomuksessa niistä esitetyt selonteot. Lisäksi olemme tarkastaneet valtionosuuksien perusteista annettujen tietojen oikeellisuutta. Olemme tehneet tarkastuksen riittävän varmuuden saamiseksi siitä, onko hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa olemme tarkastaneet riittävässä laajuudessa sen toteutukseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä eikä puutteita.

Tarkastuksen tulokset

Kunnan hallintoa on hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti.

Kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta on järjestetty asianmukaisesti lukuun ottamatta Piispala -liikelaitoksen tulojen ja menojen valvontaa sekä kirjanpidon järjestämistä ja tilinpäätöksen laatimista. Muistutuksena esitämme, että sisäisen valvonnan järjestämistä ja toimivuutta ei tämän vuoksi voida pitää riittävänä.

Valtionosuuksien perusteista annetut tiedot ovat oikeita.

Kunnan tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös on laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti.

Tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot tilikauden tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta.

Tilinpäätöksessä on esitetty kunnan myöntämä takaus Keski-Suomen Verkkoholding Oy:lle 2 454 016 euroa ja yhtiön osakkeiden hankintameno 608 503,20 euroa. Yhtiön epävarmasta rahoitustilanteesta johtuen takaus ja omistus yhtiöön muodostavat kunnalle taloudellisen riskin, jolla realisoituessaan voi olla merkittävä vaikutus kunnan kykyyn vastata sille laissa säädettyistä tehtävistä.

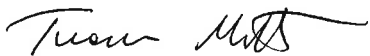
Lausunnot tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä

Esitämme tilinpäätöksen hyväksymistä.

Sisäiseen valvontaan liittyvän muistutuksen vuoksi emme puolla vastuuvapauden myöntämistä Piispala liikelaitoksen johtokunnalle ja liikelaitoksen johtajalle. Esitämme vastuuvapauden myöntämistä muille tilivelvollisille tarkastamaltamme tilikaudelta.

Kannonkoskella 29. toukokuuta 2019

BDO Audiator Oy, tilintarkastusyhteisö

Tuomas Mettomäki
JHT, HT

Kannonkosken kunta

Tarkastuslautakunnan

**ARVIOINTIKERTOMUS
2018**

Sisällysluettelo

1	Tarkastuslautakunta.....	3
1.1	Tarkastuslautakunnan tehtävät.....	3
1.2	Tarkastuslautakunnan kokoonpano ja tilintarkastajat	3
1.3	Arvioinnin toteuttaminen.....	3
1.4	Havainnot edellisvuoden arviointikertomuksesta	4
2.	Kunnan talouden arviointi	4
2.1	Talouden tasapainoisuus.....	4
2.2	Vertailu kriisikuntia kuvaavien tunnuslukujen raja-arvoihin	5
2.3	Kunnan lainamäärän kehitys	5
3.	Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen hallinnonaloittain	5
3.1	Kunnanhallitus.....	5
3.2	Sosiaali- ja terveystoimi.....	6
3.3	Sivistyslautakunta.....	6
3.4	Tekninen lautakunta.....	7
3.5	Luonto-, liikunta- ja nuorisomatkailukeskus Piispala.....	8
3.6	Kuntastrategian toteutuminen	
4.	Yhteenveto.....	9

1 Tarkastuslautakunta

1.1 Tarkastuslautakunnan tehtävät

Kuntalain 121 § mukaan valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisena pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

1.2 Tarkastuslautakunnan kokoonpano ja tilintarkastajat

Valtuusto on valinnut kokouksessaan 5.6.2017 toimikaudekseen 2017 – 2021 tarkastuslautakunnan, joka on arviointikauden 2018 ajan toiminut seuraavassa kokoonpanossa.

Varsinainen jäsen

Pertti Huurtola, pj.
Juho Kokkinen, vpj.
Lilja Gummerus
Piia Villman

Henkilökohtainen varajäsen

Johanna Kauppinen
Jukka Kainulainen
Simo Mäkelä
Kari Piispanen

Kunnanvaltuusto valitsi 29.5.2017 Kannonkosken kunnan vuosien 2017 – 2020 tilintarkastajaksi BDO Auditor Oy:n. Vastuullisena tilintarkastajana ja tarkastuslautakunnan sihteerinä on arviointikaudella 2018 toiminut JHT, HT Tuomas Mettomäki.

1.3 Arvioinnin toteuttaminen

Tarkastuslautakunta kokoontui arviointikauden aikana yhteensä seitsemän kertaa. Arviointiaan varten tarkastuslautakunta on perehtynyt toimielinten päätöksiin käymällä läpi kokouspöytäkirjat. Tarkastuslautakunnan arviointi perustuu asiakirjojen lisäksi viranhaltijoiden haastatteluihin.

Tarkastuslautakunnan kuultavina ovat olleet vs. sivistysjohtaja Vesa Wilkko työsuojelupäällikön ominaisuudessa, SoTe kuntayhtymä, Saarikan johtaja Riitta Hallberg, kunnaninsinööri Teemu Marttinen, hallintosihteerisiivistysjohtaja Jarno Manni, kunnanjohtaja Markku Vehkaoja, teknisen lautakunnan puheenjohtaja Arto Seppälä ja liikelaitoksen johtaja Kari Hietaharju.

Viranhaltijoiden kuulemisen yhteydessä on paneuduttu toimintojen järjestämiseen, valtuuston asettamien tavoitteiden ja strategian toteutumiseen, sisäisen valvonnan toimivuuteen ja investointien toteutumiseen.

Tarkastuslautakunta on 25.9.2018 merkinnyt tiedoksi tilintarkastajan työsuunnitelman vuodelle 2018. Samassa kokouksessa hyväksyttiin myös tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelma. Tarkastuslautakunta on 7.11.2018 hyväksynyt kuntalain 84 §:n mukaiset sidonnaisuusilmoitukset ja saattanut ne valtuustolle tiedoksi.

Vuodelle 2018 asetettujen taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden arviointi perustuu

pääasiassa kunnanhallituksen laatimaan tilinpäätöskirjaan, lautakunnan kuulemisiin sekä lautakunnan jäsenten havaintoihin heille toimitettujen toimielinten pöytäkirjojen perusteella.

1.4

Edellisen arviointikertomuksen havaintojen johdosta tehtyjen toimenpiteiden arviointi

Kannonkosken kunnanvaltuusto käsitteli vuoden 2017 arviointikertomuksen kokouksessaan 04.06.2018.

Vuoden 2017 arviointikertomuksessa tarkastuslautakunta kiinnitti edellisten vuosien tapaan huomiota kunnan korkeaan velkaantumiseen. Tilikauden 2018 aikana on kunnan lainakanta hivenen pienentynyt mutta leasing-vastuut kasvaneet merkittävästi.

Taloudellinen asema on edelleen heikentynyt eikä ole kuntastrategian mukainen. Erityisesti lautakunta on kiinnittänyt huomionsa syksyllä 2018 tehtyyn talousarvioon vuodelle 2019, jonka mukaan lainamäärä kasvaa 790 000 euroa.

Lautakunta kiinnitti huomiota kiinteistömäärän suuruuteen, sen kuntoon ja tarpeeseen korjausvelan kartoittamiseksi.

Tekninen lautakunta ja kunnanhallitus ovat nimenneet henkilöt työryhmään selvittämään kiinteistöjen kunnan, tarkastuslautakunnan ehdotuksen mukaisesti. Tarkastuslautakunta odottaa kiinteistöjen tarkkaa arviointia, kuinka niiden kanssa toimitaan (myynti, kunnostus muuhun käyttöön tai purku).

Tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota tilintarkastajan raporttiin Piispalan kirjanpidossa ilmenneisiin seikkoihin, jotka eivät vastaa hyvää kirjanpitoa.

Kunnan ja liikelaitoksen kesken pidettiin yhteistyöpalaveri 30.8.2018, jossa käytiin läpi toiminnan kehittämistä.

Tarkastuslautakunta ehdotti toimintakertomukseen liitettäväksi omana osanaan henkilöstöraportin.

Toimintakertomukseen 2018 on liitetty henkilöstöraportti tarkastuslautakunnan ehdotuksen mukaisesti.

2. Kunnan talouden arviointi

2.1

Talouden tasapainoisuus

Kannonkosken kunta (sis.liikelaitoksen)	2018	2017	2016	2015
Vuosikate (1000 €)	1 058	1 402	1 949	1 428
Vuosikate €/asukas	779	996	1 367	980
Tilikauden ylijäämä (1000 €)	-1	374	902	449
Omavaraisuuste %	61,20	61,60	76,71	80,44
Suhteellinen velkaantuneisuus %	61,54	60,98	76,71	80,44

Vuosikate kertoo sen tulorahoituksen, joka juoksevien menojen maksamisen jälkeen jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainojen lyhennyksiin. Perusoletus on, että tulorahoitus on riittävä, jos vuosikate on vähintään käyttöomaisuuden poistojen suuruinen. Poistot ja arvonalentumiset vuonna 2018 olivat 1,077 milj. euroa. Vuosikate ei riittänyt tilikauden poistoihin.

Vuosikate €/asukas. Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Kuntakohtaisia eroja selittävät toimintojen organisointi ja palvelutoiminnan laajuus. Koko maan kuntien osalta keskimääräinen vuosikate per asukas vuonna 2017 oli 596 euroa. Kannonkoskella tunnusluku vuonna 2018 oli 779 euroa, joka oli edellistä vuotta heikompi.

Omavaraisuusaste kertoo oman pääoman suhteen taseen loppusummaan. Se mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntataloudessa noin 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Kannonkosken kunnan omavaraisuusaste vuonna 2018 oli 61,20 %. Koko maan kuntien osalta omavaraisuusasteen keskiarvo vuonna 2017 oli 60,8 %.

Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo, kuinka suuri osa kunnan käyttötuloista tarvitaan vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi kyseinen tunnusluku on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Kannonkosken kunnan suhteellinen velkaantuneisuusprosentti vuonna 2018 oli 61,54 %. Koko maan kuntien suhteellinen velkaantuneisuus vuonna 2017 oli keskimäärin 56,2 %. Piispala liikelaitoksella on positiivinen vaikutus tunnuslukuun, koska sillä ei ole lainkaan vierasta pääomaa.

2.2

Vertailu kriisikuntia kuvaavien tunnuslukujen raja-arvoihin

Kriisikuntamenettelyä koskevat säännökset on siirretty kunnan peruspalvelujen valtiosuudesta annetusta laista kuntalakiin (410/2015). Samalla kriisikuntakriteerien tarkastelu ulotettiin koko kuntakonserniin. Kuntalain 118 § mukaan arviointimenettely voidaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut taseeseen kertynyttä alijäämää määräajassa, kunnan konsernitaseeseen on kertynyt alijäämää viimeisessä tilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa asukasta kohden TAI kunnan ja kuntakonsernin talouden tunnusluvut ovat kahtena peräkkäisenä vuotena täyttäneet kaikki laissa säädetyt raja-arvot, jotka ovat:

1. kuntakonsernin vuosikate on ilman kunnan peruspalvelujen valtiosuudesta annetun lain (1704/2009) 30 §:n mukaan myönnettyä harkinnanvaraisen valtiosuuden korotusta negatiivinen;
2. kunnan tuloveroprosentti on vähintään 1,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti;
3. asukasta kohden laskettu kuntakonsernin lainamäärä ylittää kaikkien kuntakonsernien keskimääräisen lainamäärän vähintään 50 prosentilla;
4. kuntakonsernin suhteellinen velkaantuminen on vähintään 50 prosenttia.

	Kriteeri	2018	2018	2017
Vuosikate	Negatiivinen	1,187 M€	ei	ei
Veroprosentti	yli 20,89	21,0 %	kyllä	kyllä
Lainamäärä/asukas	yli < 9 449	8 649 €/as	ei	ei
Suhteellinen velkaantuminen	yli 50 %	59,36 %	kyllä	kyllä

Kannonkosken kunnassa taseessa ja konsernitaseessa ei ole kumulatiivista alijäämää. Neljästä muusta raja-arvosta kaksi täyttyy. Vuosikate on riittävällä tasolla ja lainakanta ei ylitä kokonaan keskiarvoa 50 %:lla.

2.3 *Kunnan lainamäärän kehitys*

Kunnan virallisen (sisältää Piispalan) taseen lainakanta oli tilikauden lopussa 8,1 miljoonaa euroa (Edellisenä vuonna 8,3 miljoonaa euroa). Lainamäärä laski siten hieman. Asukasta kohti lainaa oli 5 988 euroa, mikä on 77 euroa enemmän kuin edellisellä tilikaudella. Kuntien keskimääräinen lainakanta asukasta kohden oli vuoden 2017 lopussa 2 933 euroa.

Leasing -rahoituksen määrä kasvoi 3,758 milj. eurolla ollen tilikauden lopussa 3,991 milj. euroa. Asukasta kohden leasing-vastuiden määrä oli 2 941 €. Leasing -vastuissa ei ole ilmoitettu leasing -rahoitukseen liittyvää jäännösarvoja 2,254 milj. euroa, jotka erääntyvät maksuun vuosina 2029 ja 2038.

Lainamäärän kehitys on tarkastuslautakunnan mukaan ollut viime vuosina oikean suuntainen ja maltillinen. Tulevien vuosien osalta lainakanta siirtyy enenevässä määrin taseen ulkopuoliseksi leasing -rahoitukseksi, jolloin Kunnan lainamäärän vertailtavuus toisiin kuntiin tai aikaisempiin vuosiin vaikeutuu.

Vaikka taselainojen kokonaismäärää pystyttiin edelleen hivenen pienentämään, on leasing-rahoituksen määrä merkittävästi kasvanut. Leasing-vastuut tulee ymmärtää velan kaltaiseksi, maksujen sisältäessä koron ja pääoman lyhennyksen vaikuttaen suoraan kielteisesti vuosikatteeseen.

Tarkastuslautakunta suosittaa tulevien investointien priorisoimista ja jaksottamista useammalle vuodelle, jo päätettyjenkin investointien osalta. Huomioitava on myös verkkoyhtiön takausriskin realisoituminen, jota ei pystytä hoitamaan muuten kuin lainarahalla.

3. Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen hallinnonaloittain

3.1 *Kunnanhallitus*

Kunnanhallituksen toimialueeseen kuuluvat yleishallinto (toimistopalvelut ja henkilöstöhallinto), muut palvelut (avustaminen, jäsenmaksut ja kunnan tapahtumat), elinkeinoelämän kehittäminen (elinkeinoitoimi, markkinointi ja matkailu ja seutukuntaprojektit) sekä sosiaali- ja terveystoimen osalta eläkemaksut, veteraanien kotisiivous sekä työllisyyden hoitaminen.

Elinkeinoitoimen osalta yritystiloja on saatu lisää, mutta nämä tilat ovat jo täynnä ja siksi on edelleen syytä kiinnittää huomiota yrityksille tarjottavien toimitilojen riittävyteen.

Kunnan vuokra-asunnot olivat koko tilivuoden ajan miltei täysimääräisesti käytössä ja kysyntä vuokra-asunnoista on suuri. Vuokra-asuntojen määrä on vastannut kysyntää.

Lautakunta on kiinnittänyt erityistä huomiota avainhenkilöiden suureen vaihtuvuuteen ja henkilöstön sairauspoissaolojen lisääntymiseen. Erityisesti tulee kiinnittää huomiota henkilöstön työhyvinvointitutkimusten tuloksiin.

Tarkastuslautakunta havainnon mukaan kunnanhallitus ei ole ohjeistanut valittuja yhtiökokousedustajia eikä saanut pöytäkirjoja nähtäväkseen. Lautakunta esittää kunnanhallitusta kiinnittämään erityistä huomiota omistajaohjaukseen ja seuraamaan omistusyhteisyriyten päätöksentekoa kokouspöytäkirjoista.

3.2 *Sosiaali- ja terveystoimi*

Sosiaali- ja terveystoimen palvelut tuottaa pääosin Kannonkosken, Karstulan, Kivijärven, Kyyjärven ja Saarijärven yhteinen perusturvaliikelaitos Saarikka. Palveluiden järjestämisestä vastaa SoTe-kuntayhtymä. Erikoissairaanhoidosta vastaa Keski-Suomen sairaanhoitopiiri. Keski-Suomen sairaanhoitopiirin palvelutasoa ja -sopimuksia koskevat sopimusohjauksneuvottelut käydään vuosittain jäsenkuntien kesken. SoTe kuntayhtymän palveluiden järjestäminen perustuu kuntayhtymän yhteistyössä jäsenkuntien kanssa laatimaan talousarvioon sekä talousarviovuoden ja kolme sitä seuraavaa vuotta käsittävään sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämissuunnitelmaan.

Kunnan maksuosuus sosiaali- ja terveystoimen kustannuksiin vuonna 2018 oli 6,3 miljoonaa euroa. Edellisenä vuonna (2017) kuntayhtymä Saarikan maksuosuus oli 6,2 miljoonaa euroa. Sosiaali- ja terveystoimenot kasvoivat edellisestä vuodesta 1,9 prosenttia. Asukaskohtaiset kustannukset olivat 4 622 euroa vuonna 2018 ja nousua verrattuna vuoden 2017 toteumaan 4 373 euroa kertyi 5,7 prosenttia. Erikoissairaanhoidon menojen osuus Saarikan kustannuksista laski Kannonkosken kunnan osalta 3,2 prosenttia.

Tarkastuslautakunta kiittää kuntaa panostuksesta ennakoivaan hoitotyöhön ja ikääntyvien ihmisten liikunnan tukemiseen sekä muuhun kuntalaisten hyvinvoinnin kehittämiseen.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että kunnan edunvalvontaa tehostetaan SoTe kuntayhtymässä. Vaikka Sote -palvelut on siirretty Saarikalle, täytyy niiden toteutumista pystyä seuraamaan kunnan organisaatiossa palveluiden saatavuuden ja laadun suhteen.

3.3 *Sivistyslautakunta*

Sivistyslautakunnan tavoitteena on tarjota kuntalaisille hyviä ja taloudellisesti tuotettuja varhaiskasvatus-, opetus-, kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluja sekä luoda edellytykset läpi elämän jatkuvalla oppimiselle, henkiselle kasvulle ja fyysiselle hyvinvoinnille. Sivistystoimen vastuu- alueeseen kuuluvat sivistyshallinto, varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta, kansalais- ja musiikkiopistot, kirjasto- ja kulttuuri- sekä nuoris- ja liikuntatoimet.

Varhaiskasvatus

Kannonkosken kuntastrategian mukaan Kannonkoski on perhemyönteinen paikka asua, jossa peruspalvelut ovat kunnossa.

Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että lapsiperheiden erilaiset elämäntilanteet huomioidaan ja toivoo, että kunnassa säilyy ja edelleen kehitetään lasten ja perheiden hyvinvointia edistäviä varhaiskasvatuspalveluja. Lapset puheeksi –toimintamalli on otettu osaksi varhaiskasvatuksen arkea.

Lakisääteinen varhaiskasvatussuunnitelma on otettu käyttöön 1.8.2017. Varhaiskasvatussuunnitelmassa painotetaan lasten osallisuutta ja pyritään edistämään laadukkaan ja yhdenvertaisen varhaiskasvatuksen toteutumista.

Hoitopäivien kokonaismäärät laskivat hivenen vuodesta 2017, mutta ylitti merkittävästi tavoitteen 2018 päiväkodin osalta. Hoitopäivän nettohinta ylitti merkittävästi vuoden 2017 hinnan, mutta alitti erityisen paljon talousarvion. Talousarvioon verrattuna hoitopäivien kokonaismäärä ylittyi merkittävästi. Osapäivähoitojen määrä on laskenut vuodesta 2017 merkittävästi mutta ylittänyt merkittävästi talousarvion. Ryhmäperhepäiväkodin lakkauttamista ei ole huomioitu talousarviossa. Päiväkodin hoitopäivien määrän kasvu selittyi lasten siirtymisellä ryhmiksestä päiväkotiin.

Esi- ja perusopetus

Kannonkosken koulussa opiskeli vuonna 2018 keskimäärin 10,5 esi- ja 141 perusopetuksen oppilasta. Toiminnan tunnuslukutavoitteiden osalta esiopetuksen osalta kustannukset alitettiin ja perusopetuksen osalta ylitettiin talousarvio. Koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaan on osallistunut lapsia hieman tavoitetta vähemmän.

Tarkastuslautakunta suosittelee kiinnittämään huomiota tulevaisuudessa pienenevien ikäluokkien vaikutusta kustannuksiin.

Muut koulutuspalvelut

Jatko-opintokelpoisuuden saavutti 100 % peruskoulunsa päättävistä. Kansalaisopiston nettokustannukset (23 246 euroa) ylittivät talousarvion 3 246 eurolla ja lähes 10 000 eurolla vuoden 2017 kustannukset.

Kirjasto- ja kulttuuritoimi

Toiminnan tunnuslukujen osalta toimialan nettokustannukset 91 381 euroa alittivat talousarvion 3 839 eurolla. Lainausten määrä 26 042 kpl kasvoi edellisvuodesta (19 280 kpl) ja ylitti myös talousarvion (20 000 kpl). Kirjastokäynnit olivat 16 216 alittaen merkittävästi vuoden 2017 (26 933).

Kulttuuritoimen osalta kustannukset kaksinkertaistuivat ollen 15 659 euroa, talousarvio ylittyi 3 159 eurolla. Erilaisia retkiä ja tapahtumia järjestettiin 24. Elokuvasesityksiä oli 50 %:a vähemmän kuin 2017 samoin kävijämäärä laski selvästi ylittäen kuitenkin vuodelle 2018 asetetut tavoitteet.

Nuoriso- ja liikuntatoimi

Nuorisotoimen tavoitekustannukset alittuivat mutta ylittivät vuoden 2017 lähes 100 %:lla. Toimintaa ja osallistujia oli arvioitu määrä. Nuorisotoimen aktiviteetit ovat hyvin monipuolisia ja yhteistyö hyvin laajaa eri sidosryhmien kanssa. Liikuntatoimen osalta kustannukset kasvoivat n 50 %:a ollen 36 510 € mutta alitti talousarvion.

Tarkastuslautakunta toteaa, että panostukset kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntatoimeen ovat toteuttaneet kuntastrategiaa ja lautakunta suosittelee edelleen panostamaan näihin palveluihin.

3.4 Tekninen lautakunta

Teknisen toimen keskeisimpiä tehtäviä ovat kunnan toimesta tapahtuva uudisrakentaminen ja rakennusten vuosikorjaukset sekä perusparannukset, vesi-, viemäri- ja kaukolämpölaitoksen ja niiden verkostojen toiminta ja kunnossapito, jätehuollon päätöksenteko, puistojen, yleisten alueiden ja liikuntapaikkojen kunnossapito sekä ruoka- ja siivouspalvelut.

Teknisen toimen päällikkönä toimii kunnaninsinööri. Ympäristö-, rakennusvalvonta- ja ympäristöterveysasiat ovat kuuluneet vuoden 2013 alusta lukien Pohjoisen Keski-Suomen ympäristötoimen alaisuuteen. Rakennustarkastajalla on ollut toimistopäivät Kannonkoskella maanantaisin ja keskiviikkoisin.

Vuoden 2016 aikana vesi- ja viemärlaitoksesta on perutettu oma erillinen taseyksikkö. Eriyttämisen tavoitteena on saada parempi kuva vesi- ja viemärlaitoksen tuotoista ja kustannuksista.

Toimintakertomuksessa on kuvattu teknisen toimen toimintaa ja vuoden 2018 aikana toteutettuja hankkeita ja korjauksia.

Kuntastrategian mukaan Kannonkoskella arvostetaan viihtyvyyttä. Taajaman viihtyvyyttä parantamaan laadittua suunnitelmaa ei ole toteutettu valtuuston päätöksen mukaisessa laajuudessa.

Tarkastuslautakunta esittää kunnan investointien osalta kehittämään kilpailutuksia tavoitteena talousarvioissa pysyminen.

Tarkastuslautakunta esittää investointien jaksottamista useammalle vuodelle rahoituspainneiden lieventämiseksi sekä huomioimaan myös muut resurssit investointien toteuttamiseksi.

3.5 Luonto-, liikunta- ja nuorisomatkailukeskus Piispala

Luonto-, liikunta- ja nuorisomatkailukeskus Piispalan tilikauden tulos oli -130 tuhatta euroa tappiollinen, mikä on 83 tuhatta euroa parempi kuin edellisvuonna (2017). Majoitusvuorokausimäärä (53 701 vrk) kasvaa edellisvuodesta 2907 vuorokaudella. Majoituksen käyttöaste tilikaudella oli 60,3 % (edellisellä tilikaudella 60,0 %). Myös kurssipäivien määrä (76 790) kasvoi tilikaudella edellisvuoteen verrattuna (71 581).

Tarkastuslautakunta haluaa kiinnittää huomiota Piispalan heikentyneeseen tulokseen. Majoitusvuorokaudet olivat kaikkien aikojen korkeimmalla tasolla ja kurssipäivät nousivat edellisestä vuodesta merkittävästi. Samaan aikaan tilikauden tulos on toista vuotta tappiolla.

Tarkastuslautakunta kehottaa kunnanhallitusta ja liikelaitoksen johtokuntaa ryhtymään toimenpiteisiin Piispalan sisäisen valvonnan parantamiseksi.

3.6. Kuntastrategian toteutuminen

Vuoden 2018 aikana on toteutettu kuntastrategia mukaisesti seuraavaa:

- a) kyläkuntien asukkaiden huomioiminen investointiavustusten muodossa
- b) kesäasukkaiden osallistaminen mökkiläisparlamentin muodossa
- c) liikenneturvallisuuden parantamisen osalta suunnittelu käynnistetty
- d) matkailuelinkeinon edistämiseksi kunta mukana hankkeissa ja Öijän alueen kaava valmistumassa matkailuelinkeinon kehittymistä tukemaan
- e) laajakaistayhteyksien ylläpidossa kunta on ollut aktiivinen toimija
- f) kuntatalouden hoidossa ei ole onnistuttu rahoitusvastuiden kasvettua huomattavasti

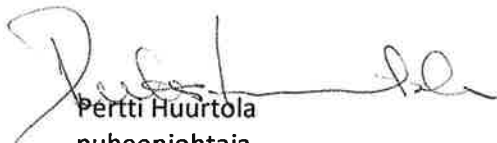
Yhteenveto

Kannonkosken kunnan taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet toteutuivat kokonaisuutena vuonna 2018 hyvin. Tilinpäätös sisältää kunnanhallituksen laatiman selvityksen kunnan ja konsernin sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskienhallinnasta.

Kunta on varautunut korkoriskiä ja kunnanvaltuusto on 2013 antanut kunnanhallitukselle oikeuden allekirjoittaa Kuntarahoitus Oyj:n kanssa sopimuksen johdannaissopimusten yleisistä ehdoista. Kunnanhallitus voi päätöksen mukaan tehdä koronvaihtosopimuksia, korkokatto tai -lattiasopimuksia tai sopimuksia korkoputkesta tai erilaisista korkostruktuureista.

Tarkastuslautakunta toteaa, että kunnan tulee huomioida Keski-Suomen Verkkoholding Oy:n taloudellinen tila.

Kannonkoskella 11.6.2019

Pertti Huurtola
puheenjohtaja

Juho Kokkinen
varapuheenjohtaja

Lilja Gummerus
jäsen

Piia Villman
jäsen